N°. 2334. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 29 DECEMBER.

AMSTERDAM, 28 December.

[illegible] aan de Eerste Kamer geen tijd is gelaten om de Begrooting voor 1855 op stonde te onderzoeken, zoo kan zij haar niet anders dan *au pas de course* behandelen. Gisteren zijn daarover de algemeene beraadslagingen geopend en geëindigd; en aan het slot der zitting zijn de twee eerste hoofdstukken aangenomen.

De aanmerkingen, bij de algemeene beraadslagingen gemaakt, komen neer op hetgeen in de Tweede Kamer is gezegd. Met dit verschil, dat gisteren de aanval niet is uitgegaan van de oppozitie tegen de Regering, maar van een ministerieel lid tegen de oppozitie.

De heer van Dam van Isselt, nog altijd even strijdlustig, heeft een uitval gedaan tegen de oppozitie in de Tweede Kamer, die meer getuigt van grooten ijver, dan van parlementaire welvoeglijkheid. Hij wil omtrent de quæstie van het ontstaan van dit ministerie geen aanleiding tot een onaangenamen en vooral doelloozen strijd. Hij meent alleen twee zaken te moeten zeggen: 1°. dat er geen eerlijke en verstandige Protestant in het vaderland is, die aan de Roomsch-Katholieken hunne kerkregeling zou willen betwisten; iets waaraan wij nooit getwijfeld hebben. Maar de heer van Dam zal ons dan ook moeten toegeven, dat er bij de April-beweging menige pen is geroerd, die óf niet eerlijk óf niet verstandig, en meesttijds, gelooven wij, noch eerlijk, noch verstandig was. Verder laat de spreker het aan elk ter beslissing over, wie de eerste aanleiding gegeven heeft tot de betreurenswaardige opgewondenheid, die wij in ons vaderland hebben beleefd. Ook daarin kunnen wij gereedelijk berusten; die quæstie is reeds lang uitgemaakt. 2°. heeft de heer van Dam van Isselt de Tweede Kamer aangevallen, omdat zij door hare langdurige diskussiën zoo weinig tijd aan de Eerste Kamer heeft gelaten. Dienvolgens treedt hij in beoordeeling van de diskussiën in de Tweede Kamer, en vindt er veel te veroordeelen, dat, mogt het ook al gegrond zijn, in zijnen mond, en op de plaats waar hij sprak, niet paste.

De heer Sassen vraagt niet wie het roer in handen heeft, noch met welk programma men voor den dag komt. Hij ziet alleen naar daden. Hij heeft een stelsel, d. i. hij wil bezuiniging in verband tot schulddelging, afschaffing van lasten en vrijmaking van de produktive krachten der natie. Hij meent dat de Begrooting aan dat stelsel niet beantwoordt, en daarom zal hij alle hoofdstukken niet kunnen aannemen. De heer van Andringa de Kempenaer spreekt in gelijken zin, maar hij zal waarschijnlijk voor alle hoofdstukken stemmen, wijl zijne bezwaren hem niet gewigtig genoeg toeschijnen, om de Begrooting af te stemmen. Het is waar. [De] Begrooting, die van Oorlog er buiten gelaten, welke om de buitengewone omstandigheden schier door niemand te hoog is geacht, de verhooging der andere hoofdstukken der Begrooting is betrekkelijk gering. Zij is groot genoeg om de tendance der Regering te doen kennen en te bestrijden, maar tevens niet gewigtig genoeg om er de Begrooting om te verwerpen.

De heer Cremers beantwoordt den heer van Dam van Isselt, 1°. op zijn aanval tegen de oppozitie in de Tweede Kamer, omtrent het woord konstitutionneelen 2°. omtrent de door den heer van Dam, in 't voorbijgaande, opgewarmde kerkelijke quæstie. De heer Cremers kan niet toegeven, wat de heer van Dam bedoelde, toen hij zeide, dat hij 't aan elk te beslissen overliet, wie tot de April-beweging het eerste aanleiding had gegeven. Hij wil niet antwoorden en zal alleen zeggen, dat er aan beide zijden schuld bestond, en dat het meest verstandige is het onderwerp beiderzijds niet meer aan te roeren. Wij vereenigen ons volkomen met deze laatste opmerking; maar verwonderen ons niet weinig over de eerste. Wij zouden waarlijk wel eens willen vernemen, hoe de Katholieken schuld hebben gehad gelijk de Protestanten, aan de [illegible] April-beweging. Dat is voor ons eene geheel nieuwe beschuldiging, waarvoor alle bewijs ontbreekt.

De heer Vos van Steenwijk heeft geene reden om zijn vertrouwen aan 't ministerie 't ontzeggen, want hij keurt zijne rigting goed. Ook is het aangevraagde cijfer der Begrooting noodig. Niet zoo de heer van de Lek de Clercq, die het eindcijfer te hoog vindt. Hij geeft zijn leedwezen te kennen over de vermeerdering der uitgaven, hetgeen ten gevolge zal kunnen hebben dat hij een paar hoofdstukken afstemt.

De heer van Eysinga was niet voornemens te spreken, maar moet den heer van Dam beantwoorden. Hij vraagt hem of er naast de rigting, die voorwaarts wil, niet eene andere is van stilstand en nog eene andere van teruggang.

De heer van Dam heldert zijne rede op. 1°. Hij heeft de kerkelijke quæstie niet willen bespreken. Hij heeft met te wijzen op de April-beweging en in zijne vraag, wie daartoe de eerste aanleiding heeft gegeven, slechts de tegenwoordige bestrijders van het ministerie op het oog gehad. Daarmeê wordt de voorstelling van den heer van Dam niets beter. Hoe kan het toenmalig gouvernement oorzaak zijn van de April-beweging door trouw en eerlijk de Grondwet uit te voeren? Dat men van die trouwe en eerlijke uitvoering der Grondwet gebruik heeft gemaakt om het toenmalig ministerie omver te werpen, en de toen bestaande meerderheid der Kamer te verbreken, dat valt niet te ontkennen. Maar daarvan was het ministerie-Thorbecke geen schuld, maar slagtoffer. 2°. Hij steunt het tegenwoordige ministerie, omdat het stil staat in en teruggaat van de rigting van het vorig ministerie. Hij zou evenwel het ministerie bestrijden, indien het terug wilde gaan tot hetgeen vóór 1848 bestond.

De heer van Rijckevorsel zou het ongelukkig achten, zoo de Regering, volgens den raad van den vorigen spreker, achteruit ging. Hij wil de Grondwet van 1848 ten volle in letter en geest. Hij meent dat het vorig gouvernement daaraan voldeed, en dat, zoo dit ministerie daaraan mogt te kort blijven het weldra de sympathiën van het volk zou verliezen. — Verder treedt hij in eenige bijzonderheden, bepaaldelijk omtrent den spoorweg die Rotterdam aan Duitschland moet verbinden en het daarvoor benoodigd station te Rotterdam.

De heer van Dam komt met warmte op tegen de beschuldiging, dat hij den raad aan dit ministerie zou hebben gegeven, om op den grondwettigen weg achteruit te gaan. Intusschen, de heer van Dam behoorde zich daarover niet boos te maken. Gansch het land weet, dat de heer van Dam gemakkelijk spreekt, al te gemakkelijk zelfs, en daarom dikwerf zich zoo weinig juist uitdrukt, dat misverstand onvermijdelijk is.

De heer van Beek Vollenhoven dringt op bezuiniging aan. En hij doet zeer teregt opmerken, hoe eene van de aanleidende oorzaken tot de Grondwets-herziening van 1848 juist lag in de vermeerdering van uitgaven. Dit maakt hem bevreesd, nu hij bij de Regering de rigting ontwaart om de uitgaven te verhoogen. Hij wil evenwel dit ministerie behouden, omdat verandering van ministerie bij ons schadelijk werkt. Maar hij wenscht tevens geene verandering in de Staatsinrigting van 1848.

De heer Insinger heeft eene kritiek geleverd van de Gemeentewet, uit het oogpunt der Amsterdamsche wethouders, die, naar hij berigt, geneigd zijn om af te treden, om de vele moeijelijkheden en den omslag, welke de Gemeentewet hun baart.

De heer Lotsy laat de verdediging der Gemeentewet over aan de Regering. Hij bespreekt slechts het aangevoerde door den eersten spreker, omtrent het te laat inkomen bij de Eerste Kamer van deze Begrooting. Hij zou het als eene ramp beschouwen, als men daarom overging tot eene wijziging van het daartoe betrekkelijk artikel der Grondwet. Men zou van het eene tot het andere komen, en ten laatste tot eene geheele herziening der Grondwet overgaan. Hij wenscht liever, dat men door verkorting der debatten in de andere Kamer, tijd geve aan de Eerste Kamer voor het onderzoek der Begrooting.

Vervolgens hebben de ministers van Finantiën, van Binnenlandsche- en van Buitenlandsche Zaken achter elkander het woord gevoerd. Hunne verklaringen gaven niets nieuws. Zij konden niets anders zijn dan eene herhaling van hetgeen in de langdurige diskussie der Tweede Kamer reeds dikwerf is gezegd. Wij stippen alleen dit aan, dat de minister van Binnenlandsche Zaken den heer Insinger heeft beantwoord op zijne klagt over de moeijelijkheden, die men in Amsterdam zou ondervinden van de Gemeentewet. Hij zegt dat niet de Gemeentewet oorzaak was dier moeijelijkheden, dewijl die Gemeentewet-zelve de gelegenheid geeft om ze op te lossen.

Ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs.

XIX.

Waarom wij ons verklaren moeten tegen de bepaling, dat de akte van algemeene toelating verkregen wordt door het afleggen van een examen voor eene kommissie, jaarlijks door den Koning te benoemen, en zoo veel mogelijk zamen te stellen uit schoolopzieners? Wij zullen heden de voornaamste redenen opgeven, die ons daartoe nopen.

Wat de Regering door de voorgestelde inrigting der examineerende kommissie te weeg wil brengen is, dat de akten van algemeene toelating niet langer »eene zeer verschillende, soms vrij geringe," maar dat zij allen, in het vervolg, eene gelijke en hooge »waarde" erlangen. Zij meent, dat dit doel zal kunnen bereikt worden, wanneer de examina niet door verschillende kommissiën, die, bij hare ambtsverrigtingen, eene geheel uiteenloopende gedragslijn kunnen volgen, maar wanneer zij, overal, het gansche land door, door slechts ééne en dezelfde kommissie afgenomen worden. Die kommissie toch, dus veronderstelt de Regering, zal van een en denzelfden geest bezield zijn; zij zal ten aanzien der wijze, waarop het examen behoort afgenomen te worden, dezelfde inzigten hebben; zij zal betreffende de in de scholen te volgen leer-methode overeenstemmen; met een woord, zij zal de aspirant-onderwijzers overal op gelijkmatige wijze behandelen en aan allen dezelfde eischen doen. En zoo zal men derhalve van lieverlede een onderwijzend personeel verkrijgen kunnen, welks leden allen, om er niets anders van te zeggen, wat den omvang hunner kundigheden aangaat, op een gelijken trap van ontwikkeling zich bevinden. Bedriegen wij ons niet, dan maakt de Regering zich, bij deze voorstelling der zaak, geene geringe illuzie. Wij laten hier onbesproken het gewigtige vraagstuk, of het zoo wenschelijk mag geacht worden, dat aan alle aspirant-onderwijzers, waar zij zich ook zouden willen vestigen, en welke ook de werkkring zij, waarin zij zich zullen bewegen, dezelfde eischen gedaan worden; het gewigtige vraagstuk, of er niet veel te zeggen zou zijn in het voordeel eener klassifikatie der onderwijzers naar de eigenaardigheid van het jeugdig personeel, aan welks opleiding zij hun leven wenschen te wijden. Maar is het waarschijnlijk, dat door de instelling van slechts ééne examineerende kommissie, het gevreesde kwaad, de »verschillende waarde" der akten van algemeene toelating, voorkomen en de gewenschte eenparigheid bereikt zal worden? Wij meenen dat het niet moeijelijk is deze vraag te beantwoorden. In de eerste plaats mag het nog niet zoo spoedig als uitgemaakt beschouwd worden, dat het negental schoolopzieners, waaruit de kommissie zou zijn zamengesteld, in alle opzigten wat rigting zoowel als wat onderdeelen betreft, zullen overeenkomen. Is er in hun midden dienaangaande verschil, wat gewordt er dan, bij de af te nemen examina, van de eenparigheid, welke de Regering tot stand wenscht te brengen? Men repliceert, dat, waar verschil is in een kollegie, dat handelen moet, het bestaande verschil door stemming moet opgelost worden en dat de minderheid zich daar aan de beslissing der meerderheid moet onderwerpen. Wij erkennen dit gereedelijk; wij betwijfelen het intusschen, of die onderwerping, bij eene kommissie van examinatoren, wel immer zoo geheel en onvoorwaardelijk zijn zal, dat het bestaande verschil zich niet vaak op onmiskenbare wijze zal doen gelden. En geschiedt dit, wat bijna onvermijdelijk is, dan vragen wij alweer, wat er, bij de af te nemen examina, van de gewenschte eenparigheid zal geworden? Doch, al eens aangenomen, dat de leden der examineerende kommissie het in alle opzigten volkomen eens zijn — kan dit ten waarborg zijn, dat de akten van algemeene toelating voortaan niet langer »eene zeer verschillende waarde" zullen hebben? Immers, is het wel elk jaar dezelfde kommissie, die het land rondreist? Dat behoeft volstrekt niet. De kommissie van het eene jaar kan uit ge-

heel andere personen zijn zamengesteld dan die van het vorige of het volgende jaar. En die zich elk jaar afwisselende kommissiën kunnen geheel tegenovergestelde inzigten toegedaan zijn en van den aspirant-onderwijzer, wat den aard en den omvang zijner kundigheden aangaat, het eene jaar dit, het andere jaar weer wat anders vorderen. Zullen dienvolgens de akten van algemeene toelating, door die verschillende kommissiën afgegeven, niet eene »zeer verschillende waarde" hebben? Men voert hiertegen aan, dat de leden der kommissie zouden kunnen aftreden volgens eenen bepaalden rooster, zoodat altijd het twee derde gedeelte van hen zou aanblijven. Wat wij op die bedenking te antwoorden hebben, stippen wij aan bij de tweede aanmerking, welke wij tegen de voorgestelde inrigting der examinerende kommissie thans in het midden wenschen te brengen.

Die aanmerking is, dat het bijna eene onmogelijkheid zal zijn, personen, die allezins geschikt geacht mogen worden, voor die kommissie te vinden. Of welke knappe, door hun stand en ontwikkeling aanzienlijke mannen — en zoodanige alleen zullen toch maar voor de bedoelde kommissie in aanmerking kunnen komen — zullen zich bereid verklaren, om, tegen een betrekkelijk gering honorarium, vijf maanden bijna achtereen het land rond te reizen, ten einde zich, verwijderd van de hunnen, met de allervervelendste zaak der wereld onafgebroken bezig te houden? Wij houden ons overtuigd, dat zij, die de geschiktheid hebben om leden der gedachte kommissie te zijn, tot zulk eene *corvée* slechts uitzonderingsgewijze zullen te bewegen wezen. En waar komt men dan vervolgens toe? Om die kommissie maar op de eene of andere wijze zamen te stellen, zoo goed mogelijk, mits zij slechts de negen leden telle, waaruit zij moet bestaan. Kan dit ooit in het belang van het onderwijs geacht worden? En wanneer het reeds zoo moeijelijk zal zijn geschikte menschen voor die examinerende kommissie te vinden, hoe veel te moeijelijker zal het dan niet wezen, die menschen te bewegen, drie jaren achtereen van die kommissie lid te blijven, ingevolge het straks in herinnering gebragte plan, dat jaarlijks slechts een derde van het examinerend personeel zou aftreden? Naauwelijks een enkel knap man zou daartoe zijn over te halen: de vroeger, ter gelegenheid der examina, waaraan de jonge lieden, die tot het hooger onderwijs wenschten toegelaten te worden, zich te onderwerpen hadden, de vroeger verkregene ondervinding maakt dit onbetwistbaar.

Eene derde aanmerking tegen de éene het land jaarlijks rondreizende kommissie van examinatoren is, dat zij maar weinig geschiktheid zal hebben om de bekwaamheid en de pædagogische verdiensten der aspirant-onderwijzers met juistheid te beoordeelen. Men weet welk eene verschrikkelijke vierschaar eene kommissie of een kollegie van examinatoren is in het oog van hen, die geëxamineerd zullen worden. Haar aanblik alleen is dikwijls genoeg om de schrandersten te verstompen en den meest bespraakten de tong te doen verstijven in den mond. Gelukkig, zoo zij dan ten minste nog maar één bekend gezigt onder hunne regters ontmoeten — het gezigt, bijv. van den schoolopziener uit hun distrikt, met wien zij meermalen in aanraking kwamen, die hen heeft zien werken en van wiens welwillendheid zij zich overtuigd meenen te mogen houden. Een enkel woord van bemoediging en opwekking uit zijnen mond is vaak voldoende, om met een gepast zelfvertrouwen de noodige kalmte in het gemoed van den kandidaat te herstellen en om hem tot het afleggen van een goed examen in staat te stellen. Was hem echter dat woord van opwekking niet toegevoegd, ondanks al zijn bekwaamheden, zou welligt, het gansche examen door, zijn geest óf verdoofd óf verward zijn gebleven en als onbekwaam ware hij weggezonden geworden. Welnu, zal, bij de voorgestelde inrigting van éene examinerende kommissie, den aspirant-onderwijzer dat welkome woord, dat hem zijne geschokte geestkracht moet teruggeven, wel dikwijls tegenklinken? De examinatoren zijn hem geheel vreemd; hij kent hen naauwelijks bij naam; en hij — hij is hun volkomen onverschillig. Met die meedogenlooze koelheid, die stroefheid, die aan bezoldigde ambtenaren eigen is, zullen zij veeltijds zich van hunne taak kwijten; en de kandidaat, door angst ontzenuwd bij het binnenkomen van het vertrek, en gedurende het examen, door toenemende beangstigdheid, al verder en verder van den weg geraakt, zal maar al te dikwijls, welke zijne verdiensten ook mogen wezen, als een weetniet worden afgewezen. Die examens af te leggen óf af te nemen heeft gehad, zegge ons of deze schets onnaauwkeurig is. Maar is zij naauwkeurig, dan vragen wij, of het dan wel in het belang óf van het onderwijs óf van de onderwijzers is, hen, die geëxamineerd wenschen te worden, in de minst gunstige omstandigheden te plaatsen om van hunne bekwaamheden te doen blijken?

Nog eene vierde aanmerking hebben wij tegen de voorgestelde kommissie: bij hare inrigting zal de onpartijdigheid vermoedelijk dikwijls uit het oog verloren worden. Dit is onmiskenbaar. De kommissie wordt uit negen personen, vermoedelijk op voordragt van den inspekteur van het onderwijs, zamengesteld. Ligt het nu niet voor de hand, dat hij tot leden dier kommissie liefst zulke personen zal voorstellen, die met hem ten aanzien van godsdienstige belijdenis, van leer-methoden, enz, het meest in stemmen? Zoo ja, zijn dan niet aan die eenzijdige zamenstelling der kommissie groote gevaren verbonden? Is het ondenkbaar, dat zij eene bijzondere inschikkelijkheid aan den dag legt voor die aspirant-onderwijzers, welke ten aanzien van godsdienst zoowel als van leer-methode hare inzigten deelen; en eene groote strengheid ten opzigte van die kandidaten, die sommige aan de hare tegenovergestelde inzigten toegedaan zijn? Zal het verkrijgen der akte van algemeene toelating daardoor voor de eersten niet gemakkelijk gemaakt, voor de laatsten niet ten allerzeerste bemoeijelijkt worden? Zal dienvolgens het bezit eener akte van algemeene toelating niet veeltijds het gevolg zijn meer van begunstiging dan van regt? Het antwoord op die vragen kan niet twijfelachtig wezen. Doch al eens verondersteld, dat de inspekteur, zoo veel mogelijk, tegen de eenzijdige zamenstelling der examineerende kommissie waakt, is het dan desniettemin niet waarschijnlijk, dat de meerderheid der kommissie hare voorliefde en hare eigenaardige antipathiën hebben zal? Wat echter, zoo hare voorliefde in 't godsdienstige eens was — die meerderheid zal toch wel protestantsch zijn! — voor de orthodoxe rigting? Zou dat niet hinderlijk kunnen zijn voor de aspirant-onderwijzers, die zich, bij 't examen, als liberaalgezind verklaard hadden? Wat, zoo zij eens uit antipapisten bestond, of uit dezulken, wier booze drift ontstoken wordt op het gezigt eener liefdezuster? Zou dat niet tot de meest onregtvaardige afwijzing der overigens bekwaamste katholieke kandidaten aanleiding kunnen geven? En zou van dien geest van uitsluiting niet het onvermijdelijk gevolg kunnen zijn, dat, ten slotte, het onderwijs uitsluitend in handen van Protestanten geraakte en dat wij, eindelijk, niet eens meer van het vrije onderwijs gebruik zouden kunnen maken? En nergens intusschen herstel te erlangen van de onregtvaardige behandeling, waarvan de katholieke kandidaten de slagtoffers zouden zijn! Want slechts éene kommissie zou er zijn, die overal, het gansche land door, de examina zou afnemen, en geen kollegie van examinatoren, op welker oordeel men zich van de uitspraak dier kommissie zou kunnen beroepen! Kan het geduld worden, dat zulk een toestand, waaruit zulke groote rampspoeden voor alle minderheden kunnen ontspruiten, in 't leven trede?

Eene laatste aanmerking op het besproken art. formuleeren wij in de volgende vraag: wie van April tot November het schoolopzigt zal waarnemen in de distrikten der schoolopzieners, die als examinatoren rondreizen? Of zullen die distrikten gedurende dien tijd maar van alle schoolopzigt verstoken blijven?

Men schrijft ons uit Rotterdam:

»Met het grootste genoegen las ik het vorige jaar, in uw veel gelezen blad, een artikeltje over het zingen der Mis, gedurende den Kersnacht, in de Lieve-Vrouwe-kerk alhier. Ik zeg met genoegen, omdat van die kinderen wezenlijk iets goeds en voortreffelijks voor onze koren kan opwassen, en het daarvoor alleen medewerking behoeft. Ook dit jaar hebben die kinderen op dezelfde plaats gezongen, en ik vertrouw dus, dat ook aan mij, abonné op uw dagblad, geen plaatsje zal geweigerd worden voor het volgende, omdat ik overtuigd ben van het vele goede, dat reeds aanvankelijk door dat kinderkoor gesticht wordt.

»Ook ik was hiervan weder getuige, toen ik mij des morgens ten 5 ure naar de Lieve-Vrouwe-kerk begaf. De eerste Heilige Mis zoude te half zes aanvangen. Wat zal ik zeggen van het Kyrië, dat het eerst door het kinderkoor werd aangeheven? Het waren zulke smeekende toonen, dat ik onwillekeurig mede moest uitroepen: Heere ontferm U onzer! Wat van het *Gloria in excelsis*, dat als Engelenzang door het kerkgebouw weerklonk en den vrede aan iedereen verkondigde? Voorzeker, de heilige woorden der Mis hebben als het ware in dezen nacht nog meer kracht, maken nog meer indruk. In 't kort, de geheele Mis werd plegtig en goed uitgevoerd, en liet op de geloovigen een zigtbaren diepen indruk achter. Gedurende de daarop volgende stille Missen werden afwisselend schoone kooren, quartetten, trio's, solo's en ook weder even als ten vorigen jare een zestal der kersliederen, verzameld door de heeren Alberdingk Thijm, voorgedragen.

»Deze liederen zoo eenvoudig, maar tevens zoo schoon, verplaatsen ons in veel vroegere eeuwen, in de eerste tijden der Kerk, en eene heilige aandoening vervulde ons, dat de algoede zegenende Vader ons nog zoo zigtbaar zegent en sterkt, en Zijn woord gestand doet: De poorten der hel zullen niets tegen de Kerk vermogen.

»Dat het kinderkoor zoo voortga met de kerkmuziek te beoefenen en daardoor de godsdienstoefeningen op te luisteren, het zal eene dubbele belooning vinden in de ondersteuning aller Katholieken.

»Met genoegen vernemen wij, dat zij eene uitvoering zullen geven in het laatst van Januarij ten voordeele van de R. K. bewaarscholen *Concordia*, Koolsingel (die onder direkte bescherming staan van Mgr. den Bisschop van Haarlem) bestaande in een 16tal godsd. liederen, waarvan een zestal (woorden van Pater A. Frentrop, S. J.) expresselijk voor de gelegenheid, door den heer Joh. J. H. Verhulst op muziek zijn gebragt. Zóó het schoone... het goede vereenigende, kan het niet anders of het ... kinderkoor Cæcilia zal van alle zijden deelneming ont-vangen en eene eervolle plaats bekleeden onder andere R. K. inrigtingen te dezer stede. Dit wenschen wij vooral den oprigter en onvermoeiden, ijvervollen direkteur, den heer P. N. Koolen van harte toe."

Het *Journal de Bruxelles* schrijft:

»Professor David heeft thans te Leuven de zesd... laatste aflevering zijner aanteekeningen op Bilderdijks ... terstuk *de ziekte der geleerden* in het licht gegeven ... eerste aflevering verscheen in 1848. In Holland ... de letterkundige tijdschriften meer dan eens met ... lof van deze aanteekeningen melding gemaakt. Zij ... nen dat er bij hun te lande nog weinig van dien ... ter waardering van Bilderdijks dichtgenie is gedaan ...

'We gelooven dat het *Journal de Bruxelles* gelijk ... Indien men de meesterlijke kommentarie er van ... dert, geschreven door den heer da Costa op Bild... *ondergang der eerste wereld*, en door zijn rijk beg... geest toegelicht en uiteengezet op eene wijze, wa... men eerst regt in de verheven conceptie en de ... kelijk stoute uitvoering van Bilderdijks onvoltooi... wordt ingeleid, zal men juist niet kunnen zegg... men ten onzent veel gedaan heeft, om dien hoofd... in al de grootheid en liefelijkheid van zijn ... dichtgenie te leeren kennen en te genieten. Bil... gelijk zoo menig groote geest, die zijne tijdg... verre vooruitstreefde, wacht zijn regtvaardiging van de ...

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der direkte bel... Staphorst A. M. Kessel, en heeft het kantoor der in... gaande regten en acc. te Zierikzee vereenigd met ... direkte belastingen, onder S. H W. Verdooren en aan ... op verzoek, eervol ontslag verleend als burgemees... Breukelen, en Jhr. J V. A. L. Ram in diens plaats be...

Den 25 Dec. ll. heeft Z. M. de Koning een bes... nomen, bij hetwelk de onteigening wordt bevo... onderscheidene perceelen, ten behoeve van den ... den spoorweg tusschen Antwerpen en Rotterda... Rozendaal tot Breda.

De ijzeren draaibrug over de rivier de Mark, ... ijzeren weg van Antwerpen naar Rotterdam, ... Reeds den 22 dezer heeft men de proef er me... men, en er met 3 lokomotieven en een aant... over gereden, ten einde de deugdelijkheid te ... Deze proef heeft gunstige rezultaten opgelever...

Door Engelsche onderdanen, te 's Gravenhage ... en eenige andere personen is ten behoeve va... laten betrekkingen der militairen, die in de ... sneuveld zijn, de aanzienlijke som van *f* 70... zameld. Naar wij vernemen, heeft ook te ... zoodanige collecte plaats gehad, waarvan de ... *f* 1500 moet bedragen hebben. (*Ar...*

Uitslag der herstemming ter verkiezing va... voor de Provinciale Staten van Utrecht, op de... cember 1854. Geldige stemmen 521; waarva... gebragt 263 op Mr. F. G. R. H. van Lilaar, ... Mr. A. R. van Bel; eerstgenoemde verkozen.

'sGRAVENHAGE, 27 Dec. In de heden... zitting van den gemeenteraad is o. a.: 1°. ... eene resolutie van Gedep. Staten waarbij, ... van het verschil over de uitlegging van art... der Armenwet te geven, de Begrooting ... teruggezonden. Is besloten te persisteren bij ... genomen besluit, en zich ter voorziening ... wenden tot Z. M. den Koning; 2°. is beraadslaagd ... het bepalen maximum voor de bedeeling der ... of gemeentelijke armen, ingevolge art. 25 der ... 28 Junij 1854 (*Staatsblad* N°. 100), en is na ... rige beraadslagingen, het voorstel tot bepaling ... maximum *aangenomen* met eenparigheid van ... op éene na, die van den heer Eyssell. De behandeling ... der verdere nog aanhangige punten is wegens ... gevorderde uur tot de volgende vergadering uitgesteld.

ZALT-BOMMEL, 23 Dec. Door den hevigen ... welke gisteren avond en heden nacht alhier uit ... N. W. gewoed heeft, zijn al de booten van de ... vol water geloopen en 2 of 3 door den storm ... ketting afgerukt en de rivier afgedreven. Ook ... storm, door het hooge water vele gaten in den ... den Tuilschen Kant geslagen. Het water is ... langzaam vallende. (*Amst. ...*)

LOBITH, 25 Dec. Heden avond, bij de uitklaring ... Dusseldorpsche stoomboot, heeft alhier een ... geluk plaats gehad, waardoor een huisgezin in ... rouw is gedompeld. Een visiteur met 3 sloep... de agent begaven zich met de kleine ... noemde stoomboot. Tijdens de uitklaring geschiedde ... de aak met twee sloeproeijers, Prins en Pabbie... aan de valreep der stoomboot bevestigd, ...

hebbende geen anker laten vallen, successivelijk eene voortstuwende beweging maakte. De aak, waarin beide mannen zich bevonden, kantelde om, met dat ongelukkig gevolg, dat Publiekhuyzen zijn dood in de golven vond en Prins met veel moeite is kunnen gered worden. De verongelukte laat eene weduwe met 6 hulpbehoevende kinderen na. (H)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

WEENEN, 28 Dec. Volgens berigten uit Sebastopol van 14 Dec. was Prins Mentschikoff ongesteld geworden en door den generaal Osten-Sacken in zijn opperbevel vervangen geworden.

Men beweert, dat Omer-Pacha van zijn bevel ontzet is.

PARIJS, 28 Dec. Gisteren avond is aan het Wetgevend Ligchaam het wetsontwerp aangeboden, houdende magtiging tot het aangaan eener leening van 500 mill. francs bij nationale inschrijving. De bureaux hebben onmiddellijk eene kommissie benoemd ten einde het ontwerp te onderzoeken.

De *Moniteur* bevat berigten uit Balaklava van 18 Dec. De staat van zaken was voortreffelijk. De plaats gehad hebbende vertraging was onvermijdelijk. Er waren wederom 1100 man Fransche troepen ontscheept. Ook de Turken uit Varna begonnen aan te komen,

MADRID, 27 Dec. De Koningin heeft de vaandels aan de nationale milicie met plegtigheid uitgereikt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Dec. Het groote feit van den dag is de aanspraak, waarmede de Keizer de zitting van de wetgevende vergadering en den Senaat heeft geopend.

Ofschoon die aanspraak algemeen met goedkeuring is vernomen, heeft zij echter eene daling te weeg gebragt in de fondsen, welke wordt toegeschreven aan de officiele bekendmaking eener nieuwe geldleening.

Sedert eenige dagen behelzen de dagbladen van Turijn geruchten, aldaar verspreid, betreffende maatregelen, welke de H. Stoel voornemens zou zijn te nemen ter verdediging der regten van de Kerk in Piëmont. De *Armonia* spreekt duidelijker nog te dier zake.

»Onder de in omloop zijnde geruchten, zegt dat dagblad, moeten wij dat vermelden, wat een van Rome ontvangen aanvraag tot onderzoek (*Monitoire*) betreft; een maatregel die een *interdikt* zou vooraſgaan. 't Is bekend dat de kerkelijke censuur, slechts tot afwezigen gerigt, steeds door vaderlijke vermaningen, welwillende kondgevingen wordt voorafgegaan, ten einde hen tot inkeer te brengen, die verdwaald zijn; blijven zij halstarrig den verderfelijken weg volgen, dan treft de Kerk hen met hare wapens.

»Wij gelooven, dat het te Turijn in omloop zijnde gerucht, niet geheel van grond ontbloot is, en wij zullen doen bemerken, dat toen er sprake was van het *burgerlijk huwelijk*, men ook van een brief sprak, door den Paus aan onzen Koning geschreven, een brief die wezenlijk geschreven was en later met veel voordeel voor Piemont en de gansche Christenheid werd publiek gemaakt."

Hetzelfde dagblad meldt dat in den avond van den 19den, de HH. Ratazzi en Cavour, de kommissie hebben bijgewoond belast met het onderzoek van het wetsvoorstel, betreffende de geestelijke goederen en zij aan de kommissie al de stukken ter ondersteuning van het voorstel hebben medegedeeld.

Terwijl al de kerken te Rome van den naam der Heilige Maria weergalmen en haar alom hulde wordt gebragt, is Mgr. Othmaor von Rauscher, Aartsbisschop van Weenen, er toe overgegaan, om zijne godvruchtige gevoelens aan zijne Duitsche landgenooten mede te deelen door eene leerreden, gehouden den derden Zondag van den Advent in de kerk van de heilige Maria-dell-Anima, waar hij welsprekend het groot geheim der Onbevlekte Ontvangenis voordroeg.

Zijne woorden hebben op de talrijk vergaderde menigte een levendigen indruk gemaakt. De aanwezige Bisschoppen en Prelaten hebben den waardigen Aartsbisschop hunnen dank betuigd.

Het voorbeeld van Mgr. von Rauscher zal gevolgd worden, en gedurende verscheidene Zondagen zullen de Duitsche Bisschoppen in dezelfde kerk leerredenen houden; de eerste zal zijn Mgr. van Maintz.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Dec. De *Times*, het verhandelde in de jongste zitting van het Parlement doorloopende, schrijft onder anderen:

»Wij zijn niet gewikkeld in een oorlog, strekkende tot verovering van grondgebied en wanneer het aan onze wapenen moge gelukken het eene of andere gedeelte van het grondgebied van Rusland te veroveren, dan zoude het zoo gemakkelijk niet zijn te bepalen, wat daarmede moet geschieden. Frankrijk en Engeland hebben immers bij een bijzonder artikel in het bij den aanvang der vijandelijkheden gesloten traktaat, van elk territoriaal voordeel als een gevolg van den oorlog afgezien. De gedachte om de grenzen van het Ottomannische rijk uit te breiden, dat reeds meer provincien heeft dan zijne ministers of legers in staat zijn te regeren of te verdedigen, klinkt mede ongerijmd, want eene dergelijke schikking zoude tot nieuwe worstelingen en eeuwige vijandelijkheid tusschen de Porte en haren magtigen nabuur aanleiding geven. Met genoegen vernemen wij derhalve de verklaring van Lord John Russell, »dat de regering niet wenscht den oorlog voort te zetten tot verbrokkeling van Rusland of tot verzwakking van zijn grondgebied, en dat wanneer een vrede te bereiken is, die ons *zekerheid* zoude geven, wij niet verlangen de ellende en de gruwelen van den krijg om een onbepaald doel te verlengen." Het is onnoodig hierbij te voegen, dat wij op dezen oorlog, evenmin op grond van wraakzucht of andere valsche denkbeelden van militairen roem blijven staan. De Czaar heeft wel is waar getracht den oorlog in een fanatieken godsdienststrijd te veranderen. In zijne manifesten aan het Russische volk heeft hij de tegenstanders zijner onverantwoordelijke aanvallen als ongeloovigen en moordenaars en brandstichters, als afvalligen van de zaak van het geloof en ophitsers tegen alle autoriteit voorgesteld. Doch dit buitensporig beroep op den hartstogt en onwetendheid van het Russische volk heeft er meer toe bijgedragen, zijne zaak in Europa te benadeelen, dan om die in zijn eigen land te regtvaardigen. Het is geen strijd van godsdienstige of revolutionaire propaganda, evenmin als een veroverings-oorlog; nimmer integendeel werd een strijd meer door de staatkundige noodzakelijkheid aangewezen, en het doel zal bereikt zijn, zoodra men den Czaar, die hechte waarborgen voor de toekomst zal hebben afgeperst, zonder welke geen vrede gesloten kan worden.

»Tot nu toe is Rusland nog tot geene eerlijke uitlegging der vier punten toegetreden. De Pruissische regering beweert, wel is waar, dat Rusland bereids de door de kabinetten van Parijs en Londen gestelde grondslagen tot onderhandelingen zonder voorbehoud of dubbelzinnigheid erkent, doch daarentegen verdient het opmerking, dat prins Gortschakoff den 28 November te Weenen een dergelijke mededeeling deed, zonder daardoor de beoogde uitwerking te erlangen. Het Oostenrijksche kabinet beschouwde de aanneming der vier punten door Rusland als illusoir en vier dagen daarna onderteekende het de alliantie met de beide oorlogvoerende mogendheden. Doch zelfs indien Rusland er in toestemde zijne afzonderlijke verdragen met Turkije op te offeren, dan nog bleef er *een* punt over, dat eerder door de wapenen dan door onderhandelingen is vast te stellen. De in het belang van het Europesche evenwigt voorgenomen herziening van het verdrag van 1841, werpt de vraag der Russische suprematie in de Zwarte Zee op nieuw op, en de beslissing dezer vraag hangt van het gevolg der operatiën van de geallieerden tegen de Russische vesting in de Krim af. Zoolang Sebastopol staat, kunnen wij niet verwachten, dat wij met onderhandelingen meer dan met onze wapenen uitrigten. Toen Oostenrijk het verdrag van 2 December sloot, wist het, dat onze eer tegenover Sebastopol verpand is. Wij moeten dus aannemen dat het Weener hof zoo goed als de hoven van Parijs en Londen, het zegevierend einde van den veldtogt in de Krim als een wezenlijk gedeelte van de waarborgen beschouwt, welke wij van Rusland moeten verlangen."

— Omtrent den toestand in de Krim leest men in den *Times* het volgende:

»De staat der zaken voor Sebastopol op den 7den dezer werd vergelijkenderwijze beschouwd als bemoedigend voor de geallieerden, alhoewel het nu ontvangen nieuws niet alles van gunstigen aard is. Het was goed weer geworden, en er was vooruitzigt op vorst. Deze weersverandering zou de geallieerden in staat stellen om de loopgraven voort te zetten, en geschut, ammunitie, voedsel, kleeding enz., aan te voeren; doch van den anderen kant zou zij insgelijks de Russen in staat stellen om nieuwe benden tot versterking van hun leger op de kampplaats te brengen. De Russen hadden een groot deel hunner troepen van de Tschernaya verwijderd naar het binnenland, maar er genoeg achtergelaten, om de positie bezet te houden. Aan onze zijde werden steeds talrijke versterkingen ontvangen; maar wij hadden niet minder dan 3000 zieken en gewonden in het hospitaal te Balaclava, 4000 te Scutari, en een aanmerkelijk aantal in de veldhospitalen van het kamp.

»De nieuw aangekomen Turksche manschappen stierven bij gansche hoopen, meestal, naar het schijnt, uit louter honger en gebrek; en al wat voor hen gedaan kon worden, was ten koste van eenige anders onnoodige moeite, te bewerken dat zij hunne dooden in de daad ter aarde bestelden.

»Het was ook niet doenlijk geweest, de bergen van allerlei voorwerpen, die te Balaclava opgehoopt of, juister gesproken, in het slijk en vuil der haven begraven lagen, op te ruimen. Vroeger was geschut, kogels en buskruid het eerste aan de beurt om van die landingsplaats naar het kamp gevoerd te worden; maar nu was het een doel van overwegend belang, het leger in leven te houden; en het aanvoeren van genoeg levensmiddelen tot uitdeeling van halve rantsoenen was bijkans al wat door de weinige nog overgebleven paarden kon gedaan worden. Immers met zeer groote krachtsinspanning was het, op den laatsten dag waarvan wij berigt hebben, gelukt eenige, weinige stukken zwaar geschut door het slijk te slepen naar het artillerie-park, hetwelk ten dienste der batterijen in gereedheid is.

»De belegerden, niet zoo groote bezwaren van slechte wegen of van afstand te overwinnen hebbende, maakten zich blijkbaar den tijd beter ten nutte dan wij, en hebben hunne stad versterkt nog voor dat wij eigenlijk gezegd kunnen worden het beleg voor dezelve geslagen te hebben. Niettegenstaande het in den mond der haven gezonken eskader, hebben de Russen met een paar zwaar gewapende stoombooten eenen uitval kunnen doen, echter zonder veel uitwerking.

»Op den dag van de afzending der jongste berigten werd er tien tegen een gewed dat wij niet vóór Nieuwjaarsdag in Sebastopol zouden zijn. Evenwel geloofde men vast en zeker, dat wij ten laatste meester van de vesting zouden worden. Bepaalde gronden van dat geloof zouden moeijelijk aan te wijzen zijn; of zij moesten liggen in het feit dat het Britsche volk over het algemeen, trouwens niet zonder uitzonderingen, slaagt in hetgeen het onderneemt, en dat wij, eenmaal ons zoo diep in deze onderneming gewikkeld en onze eer zoo geheel daarbij op het spel gezet hebbende, ze bezwaarlijk zullen opgeven, zoo lang niet alle kans op een goeden uitslag verloren of het geschil op eene andere wijze beslecht is.

»Wat ook de grond van dat geloof moge zijn, verwatenheid is het zekerlijk niet bij lieden die de vesting sedert twee maanden voor oogen hebben en met de Russen slaags geweest zijn in drie geregelde veldslagen, behalve schermutselingen en uitvallen zonder tal. Wij hebben voorzeker geen regt om de inneming van Sebastopol twijfelachtig te achten, indien de belegeraars zelven van een ander gevoelen zijn. Het vertrouwen zelf op een goeden uitslag geeft sterkte, al is het ook eene weemoedige gedachte dat eenige duizenden in dat vertrouwen gestorven zijn. Het is echter zoo goed als zeker, dat er in den loop dezer maand een overgroote toevoer van manschappen en van allerlei benoodigdheden zou plaats hebben; en wij kunnen bezwaarlijk gelooven dat lord Raglan de bestorming langer zal uitstellen dan tot het tijdstip waarop hij zich sterk genoeg acht om de stad te bezetten te gelijk met de tegenwoordige linie van defensie van de haven van Sebastopol tot die van Balaclava. En mogt ook het jaar 1854 verstrijken zonder eene poging om de stad eindelijk meester te worden, dan zal toch ieder dag de sterkte onzer positie voor de stad vergrooten; en in allen gevalle zullen wij in staat zijn om versterkingen naar de Krim te zenden met genoegzamen spoed om de verliezen aan te vullen, die door den oorlog en andere oorzaken in onze gelederen bewerkt worden. De uitzending van houten huizen, van spoorwegen en spoorweg-arbeiders naar de Krim, zijn een blijk dat men geen spoedigen afloop verwacht, maar ook dat men besloten heeft het doel te bereiken en daarvoor schier geene opofferingen te groot te achten. Dat is echt Engelsch.

»Intusschen hangt van den uitslag der onderneming tegen Sebastopol de beslissing af der groote vraag, die in het vierde der bekende waarborgpunten vervat is, de vraag hoe magtig Rusland in de Zwarte Zee zal zijn. Is die groote onderneming volvoerd, dan kunnen wij hopen door onderhandeling het doel des oorlogs te zullen bereiken; maar zoolang Rusland in het bezit blijft van zijn bolwerk in de Krim en van daar de kusten van oostelijk Europa en van Azie kan bestoken, zullen wij bezwaarlijk bij een vredesverdrag de vereischte waarborgen voor de toekomst bekomen kunnen. Zoolang Sebastopol stand houdt, zullen wij niet ligt door onderhandelen meer verkrijgen dan wij met de wapenen vermeesterd hebben. Alleen door de land- en zeemagt der geallieerden, en niet door hunne diplomatie, kan die groote hinderpaal van stoffelijken aard tegen het herstel des vredes, Sebastopol, weggeruimd worden; en ongetwijfeld zullen de Russen de dusver gelukkige verdediging der vesting doen dienen als een grond om iedere bewilliging op dat punt te weigeren.

»Ten aanzien van het vierde waarborgpunt is het alzoo waarschijnlijk, dat ieder van de beide partijen op haar stuk zal blijven staan tot dat de veldtogt in de Krim eene beslissende wending ten voordeele der eene of der andere partij zal hebben genomen."

STADSNIEUWS.

In de 225ste Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 16735 ƒ20,000, N°. 975 ƒ5000, N°. 11652 ƒ2500, N°. 76 en 5159 ieder ƒ1250, N°. 15014, 15299, 16309 en 18075 ieder ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 December.

BEVALLEN (26 Dec.): J. G. Lubbers, geb. Overmars, Z. — E. Sinkel, geb. Wentzky, D. — (27 Dec.): K. E. P. Held, geb. Mieremet, D.

OVERLEDEN (21 Dec.): G. Becker, 78 j. — (21 Dec.): J. M. Tieman, geb. van Bommel, 41 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		27 DEC. 4½ u. gebl.	28 DEC.		4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	59 5/16	59⅜	a	59½	59 7/16
Dito Dito	3 ″	70¾	70 13/16	″		
Dito Dito	4 ″	89⅛	89⅛	″		
O. I. Leening 1844	4 ″	88¾		″		
Amortisatie	3½ ″			″		
Handel-Maatschappij	4½ ″			″		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ ″			″		
Dito Hollandsche dito				″		
Obligatiën	4½ ″			″		
Maatschappij van Weld.	4 ″			″		
Aand. Ned. Bank.	″			″		
België, Certifikaten	4½ ″			″		
Dito	2½ ″	48		″		
Dito *Rothschild*	2½ ″	48⅝	49⅜	″		
Frankrijk, Obligatiën	3 ″			″		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1 ″	18⅛	18 1/16	″	18⅛	
Nieuwe	3 ″	37⅞		″		
Binnenlandsche	3 ″	32 15/16	32 15/16	″	32 15/16	32⅞
Cert. Coup. Sp. Com.		5 5/16	5⅛	″	5 5/16	
Amortisable Schuld		4⅜	4 5/16	″	4⅜	
Portugal, te Londen	3 ″	36⅞	36⅞	″	37	36⅞
Dito Uitgestelde				″		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 ″	100	100	″		
Dito A°. 1828—1829	5 ″	99⅞		″		
Negot. 1831 en 1833	5 ″			″		
Nieuwe Engelsche	4½ ″	85	85⅛	″	85¼	
Negot. 1840	4 ″	74¼	74⅝	″		
Dito *Stieglitz*	4 ″	73⅝		″		
Dito Nieuwe	4 ″			″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″			″		
Inschr. op 't Grootboek	6 ″			″		
Dito Certifikaten	6 ″		56	″		
Polen, Obligatiën	4 ″	65¼	65¾	″		
Aandeelen 1835		138½		″		
Oostenrijk, Metalliek	5 ″	62¼	62⅝	″	62⅝	
Dito 1847	2½ ″	31⅞	31⅞	″		
Dito 1851 en 1852	2½ ″	31⅞	31⅞	″		
Dito Nieuwe	5 ″	72¼	72½	″	72⅝	
Dito 1854	5 ″	72¼	72½	″	72⅝	
Weener Bank	5 ″			″		
Dito	4 ″			″		
Aand. met Loting fl. 250		f 285		″		
Nieuwe dito 1854		230		″		
Pruissen	4½ ″			″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	″			″		
Dito Orig.				″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″			″		
Sardinië, te Londen	5 ″			″		
Denemarken, dito	5 ″			″		
Louisiana, te Londen	5 ″	99		″		
Brazilië	5 ″	96½		″		
Dito 1843	5 ″			″		
Mexiko, te Londen £ 100	3 ″	19	18 15/16	″	19 1/16	
Dito Onbepaalde	″	19	18 15/16	″	19 1/16	
Peru	4½ ″	66¼		″		
Grenada, dito à £ 100	2¼ ″			″		
Dito Uitgestelde		5⅝		″		
Ecuador			2 15/16	″		
Venezuela, te Londen	4 ″			″		
Dito Uitgestelde	1¼ ″			″		
Thesaurie	5 ″			″		

Nat. Met. 65⅝, ½; 5 pCt. Stieglitz 81⅝.

Bij algemeen tragen handel waren de prijzen der genoteerde fondsen iets vaster, alleenlijk Spaansche sluiten iets flaauwer.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅞	Livorno	2/m.	f 38¼
»	zigt	» 56 5/16	Napels	»	» 85
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.71½
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 28
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 99⅞
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 35 5/16
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 51½, Obligatiën 4½ pc. 90¾; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 18; Binnenl. 3 pc. 33¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 64⅞.

PARIJS, 27 Dec. Fransche 4½ pc. 93.—; 3 pc. 66.70; 3 pc. Spanje 33¾; id. 1 pc. —; 5 pc. Met. 84½; Rom. Leen. 82.

LONDEN, 27 Dec. Consols 91⅝, 3 pc. Spanje buitenl. 38½; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 5⅛; Passive 4½; 5 pc. Rusl. 97½; 4½ pc. dito 87½; 4 pc. Holl. 91¼; 2½ pc. id. 61¼; 5 pc. Sardinië 83; Brazilië 97½; 4½ pc Peru 69¼; Gren. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 21; 4 pc. Portugal 42; Turkije 75; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 27 Dec. Met. 5 pc. 83⅛; id. 4½ pc. 71½; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.24; Amst. —; Parijs —; Goud 32⅛; Zilver 28; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 27 Dec. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 93⅛.

HAMBURG, 27 Dec. Spanje 3 pc. 30⅞; id. 1 pc. 17¼; Rusl. 5 pc. 91; 3 pc. Mexikanen 14⅛; 5 pc. Sardinië 78½; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 27 Dec. 5 pc. Met. 63⅝; 3 pc. Spanje binnenl. 32⅛; id. 1 pc. 17 15/16; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen 92¼.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 23,45	a —	Pruissische	f 35½	a —
Napelsche	- 25,30	„ —	Spaansche	- 2,29	„ —
Div. in £St.	- 11,67½	„ —	Hamb. Russ.	- 35¾	„ —
Eng. Russen	- 11,67½	„ —	Russ. in Z. R.	- 34⅝	„ —
Fransche	- 55⅞	„ —	„ Pap. „	- —	„ —
Belgische	- 55⅞	„ —	Pools. in Fl.	27¼	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	a 9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	» 11,75
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,35	» 9,45
Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	9¾	à 10¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	» 1,78
Zilver 1000 a 980	f —,—	a —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

De heeren Hope en C°. hebben bekend gemaakt, dat op den 1 Januarij 1855 en vervolgens, ten kantore van de Associatie-Cassa, zal worden gevacceerd ter betaling van de alsdan verschenen Interest-Coupons der Russische Geldleeningen van de jaren 1798 en 1815.

Van Heukelom en Vollenhoven hebben bekend gemaakt, dat de coupons der certifikaten van hunne administratie van ingeschrevene kapitalen ten laste van den Pausselijken Staat, verschenen 1°. Julij 1854, van heden af betaald zullen worden ten kantore der Ontvang- en Betaalkas, en wel de coupons groot scudi 4.60, met f 10 62; scudi 9.60, met f 22.16; scudi 5. met f 11.54 en scudi 10, met f 23.08.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 27 Dec. Tarwe. 160, 161/2 ℔ Hoogl. Kleefsche f 470, 475.

SCHIEDAM, 27 Dec Moutwijn f 21; Jenever f 26,50; Amst. Proef f 27,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

LISSABON, 18 Dec. U. E. Pott, Anna Arendina, Amst.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Jacoba Christina. J. C. Berk. 6264 b. Koffij, 818 kann. Suiker, 484 sch. Tin, 1766 boss. Bindr. N. H. M.

WIJNKOOPERSBAAI, Amstel, H H. Rademaker. 9500 b. Koffij, 2479 k. Thee, 1159 sch. Tin, 4087 boss. Bindrottingen N. H. M.

SURINAME, Anna, J. Hilbrands. 25 v. Suiker, G. C. Bosch; 40 v. dito en 6 b. Katoen, W. van Hassels en C°; 50 v. dito, Rothuys en C°.; 33 v, dito, Fraissinet en van Baak; 49 bl. Hout, ministerie van Oorlog; 145 v. Suiker, 3 b. Katoen en 28 bl. Hout, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 Dec. in lading naar:

Keulen D. Hogewegh, Prins Emil.
„ E. Haasters, Colla N°. 15.
Mainz J. B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Frankf. & Coblentz A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Manheim P. M. Itschert, Fortuna.
Weesel P. J. Balk, Vrouw Rebecca.

Rijnhoogte ARNHEM 27 Dec. 5 el 26 duim.
KEULEN 26 „ 21 vt. 5 „

Advertentiën.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en [...]